

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	NON CUBRIR
MATERIA	Escenografía
DISCIPLINA	Espazo escénico
TITULACIÓN	Título Superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección de escena e dramaturxia.
ITINERARIO	
CURSO	3º curso
CRÉDITOS ECTS	3 ECTS
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Escenografía
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	David Mortol Moreno
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: María Jesús Ramos Calvelo</p> <p>Horario titorías:</p> <p>Despacho: S2</p> <p>Contacto: chusrc@edu.xunta.es</p> <p>Nome e apelidos:</p> <p>Horario titorías:</p> <p>Despacho:</p> <p>Contacto:</p>
DESCRICIÓN	Introdución a utilización dos principios de estrutura, forma, cor, espazo e volume aplicados ao deseño do espazo escénico. O traballo do director/a en relación co escenógrafo/a e o iluminador/a.
CONECAMENTOS PREVIOS	
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☐ Castelán ☐ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e a comunicación.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X2	Comprender psicolxicamente e empatizar para entender e sentir as vidas, situacións e personalidades alleas, utilizando de maneira eficaz as súas capacidades de imaxinación, intuición, intelixencia emocional e

	<p>pensamento creativo para a solución de problemas, desenvolvendo a súa capacidade para pensar e traballar con flexibilidade, adaptándose as demais persoas e as circunstancias cambiantes do traballo, así como a conciencia e o uso saludable do propio corpo e o equilibrio necesario para responder aos requisitos psicolóxicos asociados ao espectáculo.</p>
X3	<p>Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.</p>
X4	<p>Comunicar, mostrando capacidade suficiente de negociación e organización do traballo en grupo, a integración en contextos culturais diversos e o uso das novas tecnoloxías.</p>
X5	<p>Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.</p>
X7	<p>Valorar a arte dramática como una actividade integrada na sociedade e na cultura galega, coas que comparte obxectivos e retos.</p>
X8	<p>Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.</p>
COMPETENCIAS ESPECIFICAS DA ESPECIALIDADE	
ED1	<p>Concibir propostas escénicas que fundamentan o espectáculo, xerando e analizando conceptos, textos e imaxes e valorando as súas propiedades representativas e a súa calidade estética.</p>
ED2	<p>Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre os diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.</p>
ED3	<p>Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.</p>
ED5	<p>Investigar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire a metodoloxía de traballo como a renovación estética.</p>
ED6	<p>Estudiar o feito escénico a partires de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.</p>
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	
COMPETENCIAS VINCULADAS	
1. Distinguir os diferentes elementos escénicos, usos e terminoloxía, que forman a caixa escénica.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
2. Coñecer as necesidades dun escenógrafo, valoralas e telas en conta.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
3. Ter presente os condicionantes do espazo no que se vai a implantar a escenografía.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
4. Desenvolver sensibilidade estética.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
5. Aprender a ver o material realizado polo escenógrafo.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6
6. Fomentar a análise e a percepción do espazo a través da composición tridimensional.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2,

		ED3, ED5, ED6	
7. Asimilar os elementos compositivos mais básicos.		T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6	
4. CONTIDOS			
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS	
1. A caixa escénica e a súa terminoloxía	1.1. Nomes e funcións das zonas e elementos que configuran a caixa escénica. 1.2. Apertura de telóns.	8	
2. Disposición de espazos e condicionantes de cada un deles.	2.1. Espazos circulares, de pasarela, de proskenio, a la italiana.... 2.2. Lectura de planos de espazos.	8	
3.. O traballo desempeñado polo escenógrafo e o resto do equipo artístico e técnico.	3.1. A profesión do escenógrafo. Competencias que debe desenvolver. 3.2. Lugar que ocupa o escenógrafo dentro dunha produción teatral. 3.3 O traballo do director/a en relación co escenógrafo/a e o iluminador/a. 3.4. Condicionantes do deseño escenográfico.	6	
4.. Creadores de espazo escénicos mais recoñecidos ao longo da historia.	4.2. Percorrido, coñecemento e análise das propostas de diversos creadores que traballan co espazo.	6	
5. Introducción a composición espacial.	5.1. Principios da composición - equilibrio, - forma - espazo - cor - luz - movemento - dinámica - expresión 5.2. O volume,, da bidimensionalidade a tridimensionalidade 5.3 . A escala e a proporción. 5.4. A percepción visual do receptor como factor esencial a ter en conta..	17	
TOTAL SESIÓNS			45
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral			
Exposición práctico-teórica	4	2	6
Práctica individual	20	22	44
Práctica colectiva	10	6	16
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias			

Outros			
Titorías individuais	4	7	11
Titorías de grupo	2		2
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	2	8	10
Actividades de avaliación. Revisión	1		1
TOTAL	45	45	90
PORCENTAXE	%		

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSIÑANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación xeral da materia: obxectivos, metodoloxía, criterios de avaliación, etc.
Exposición práctico-teórica	Explicación teórica para o desenvolvemento posterior das prácticas a realizar.
Práctica individual	O alumnado terá que desenvolver dun xeito individual pequenos proxectos de carácter práctico, co obxectivo de acadar as competencias necesarias.
Actividades complementarias	Realizaranse coa finalidade de dar apoio os contidos da materia.
Titorías individuais	Sesións onde o docente e o alumnado revisan e aclaran as dúbidas concretas sobre os contidos relacionados co desenvolvemento da materia.
Titorías de grupo	Titorías enfocadas a aclarar as dúbidas relacionadas coas prácticas colectivas. Tentarase facer por videoconferencia na medida do posible.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Titorías individuais	Sesións onde o docente e o alumnado revisan e aclaran as dúbidas concretas sobre os contidos relacionados co desenvolvemento da materia.
Titorías de grupo	Titorías enfocadas a aclarar as dúbidas relacionadas coas prácticas colectivas. Tentarase facer por videoconferencia na medida do posible.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Cartafol/Memoria de aula. Realización e presentación dun dossier final que conteña todos os exercicios teórico-prácticos proposto en aula.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6	80%
A participación, a actitude, a asistencia, a puntualidade, e o informe de titoría.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T13,T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6	20%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame final de carácter teórico-práctico.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6	20%
Dossier no que se recollerá todos e cada un dos exercicios prácticos realizados ao longo do curso, xunto cunha memoria explicativa.	T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6	80%

<p>O alumno que opte pola avaliación extraordinaria, deberá poñerse en contacto co profesor, con mínimo, un mes de antelación a data de entrega, para ser informado dos contidos dos mesmos e do seu correcto desenvolvemento.</p>		
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
<p>Exame final de carácter teórico-práctico.</p>	<p>T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6</p>	<p>20%</p>
<p>Dossier no que se recollerá todos e cada un dos exercicios prácticos realizados ao longo do curso, xunto cunha memoria explicativa.</p> <p>O alumno que opte pola avaliación extraordinaria, deberá poñerse en contacto co profesor, con mínimo, un mes de antelación a data de entrega, para ser informado dos contidos dos mesmos e do seu correcto desenvolvemento.</p>	<p>T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6</p>	<p>80%</p>
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
<p>Referencias básicas</p> <p>BACHELARD, Gaston. <i>La poética del espacio</i>. Ed. Fondo de Cultura Económica, París (1994).</p> <p>BREYER, Gastón. <i>La escena presente</i>. Ediciones Infinito. Buenos Aires (2008).</p> <p>BROOK, Peter. <i>El espacio vacío, Arte y técnica del Teatro</i>. Ed. Península, Barcelona (2001).</p> <p>DETERICH, Genoveva. <i>Diccionario del Teatro</i>. Alianza Editorial, Madrid (1995).</p> <p>DONDIS, Donis A. <i>La sintaxis de la imagen</i>. Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).</p> <p>GORDON CRAIG, Edward. <i>El arte del teatro</i>. Ed. Gaceta [Colección Escenología], México (1987).</p>		

HOWARD, Pamela. *Escenografía*.

Ed. Galaxia, Vigo (2004).

LÓPEZ DE GUEREÑU, Javier. *Decorados y tramoya*.

Ñaque Editora, Ciudad Real (1998).

MACGOWAN, Kenneth y MELNITZ, William. *Las edades de oro del teatro*.

Ed. Fondo de Cultura Económica, México (1964).

MACKINTOSH, Iain. *La arquitectura, el actor y el público*.

Ed. Arco/Libros, Madrid (2000).

MUNARI, Bruno. *Diseño y comunicación visual*.

Ed. Gustavo Gili, Barcelona (2008).

NIEVA, Francisco. *Tratado de escenografía*.

Ed. Fundamentos, Madrid (2000).

OLIVA, César y TORRES MONREAL, Francisco. *Historia básica del Arte Escénico*.

Ed. Cátedra, Madrid (1990).

PAVIS, Patrice. *Diccionario del teatro*.

Ed. Paidós, Barcelona (1998).

RUDOLF, Arnheim. *Arte y percepción visual*.

Ed. Alianza, Madrid (2006).

VV.AA. *Investigaciones sobre el espacio escénico*.

Ed. Alberto Corazón [Comunicación 4], Madrid (1970).

Referencias complementarias

Ao longo do curso o profesor engadirá referencias bibliográficas segundo os temas vistos na aula.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

OBSERVACIÓNS E RECOMENDACIÓNS

- Os traballos ou proxectos entregados fora de prazo NON puntuarán sobre 10.
- Os traballos escritos deberán ser presentados segundo a norma establecido polo centro, que se axusta á IP701.16 del apartado 7 do Manual de Calidade. Será imprescindible ter en conta a ortografía e a redacción, en caso contrario, dito traballo será devolto.

MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a ESAD de Galicia establece unha planificación extraordinaria que se **ACTIVARÁ NO MOMENTO EN QUE A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA O DETERMINE**, atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo,

o desenvolvemento da docencia dun xeito áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da presente programación docente. No suposto de que se produza unha emerxencia, a presente programación non sufrirá máis modificación que a derivada da necesidade de articular unha avaliación non presencial, para o que se establecerán as adaptacións necesarias nas actividades e ferramentas de avaliación, en relación coas competencias que se indican e coa ponderación que se sinala.

Para o caso da avaliación non presencial de toda a disciplina, as ferramentas e actividades de avaliación serían as que seguen:

ACTIVIDADE 1. Prácticas sobre planos das partes do teatro e realización en maqueta dun espazo escénico.

Competencias: T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6

Ponderación: 20%

ACTIVIDADE 2. Traballo de investigación sobre o proceso creativo dun escenógrafo e a súa evolución ao longo da súa carreira profesional.

Competencias: T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6

Ponderación: 20%

ACTIVIDADE 3. Estudo e realización das distintas propostas compositivas a nivel bidimensional.

Competencias: T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6

Ponderación: 25%

ACTIVIDADE 4. Estudo e realización das distintas propostas compositivas a nivel tridimensional.

Competencias: T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6

Ponderación: 25%

ACTIVIDADE 5. Exercicio de respostas rápidas vía online.

Competencias: T1,T2, T3, T4,T7,T8, T14, X1, X2 X3, X4, X5, X7, X8, ED1, ED2, ED3, ED5, ED6

Ponderación: 10%

No caso de que o tránsito se produza iniciado xa o curso escolar, o profesorado combinará a avaliación do traballo presencial do alumnado coa avaliación do traballo non presencial, determinando as ferramentas (presenciais e non presenciais) a utilizar e a ponderación das mesmas.

AS PRESENTES MEDIDAS PODERÁN SER OBXECTO DE MODIFICACIÓN EN FUNCIÓN DAS DIRECTRICES OU INTRUCIÓNS QUE POIDA FACER PÚBLICAS A ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA, QUE SE COMUNICARÁN EN TEMPO E FORMA AO ALUMNADO POLAS CANLES HABITUAIS (PÁXINA WEB E CORREO ELECTRÓNICO).